Redacţiunea, Administraţiunea şi Tipografia:
BRAŞOVU, piaţa mare Nr. 22.
Scrisori nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciuri:
Braşovu, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena: *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mesei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Preţulŭ inserţiunilorŭ: o seria garmondu pe o colóna 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoiélă.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta" iese în fie-care ḍi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anu 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinĕtate:
Pe unŭ anu 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovu:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şese lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unu anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplaru 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtu şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 154. | Braşovŭ, Joi 14 (26) Iulie | 1888.

Braşovŭ, 13 Iulie st. v. 1888.

Diarulŭ de frunte alŭ oposiţiei moderate maghiare se ocupă din când în când şi de miseriile administraţiei ungurescĭ.

Critica, ce o face acestŭ ḍiarŭ în modŭ necruţătorŭ şi cu multă francheţă stărilorŭ de aḍĭ, este preţiósă pentru istoria contimporană.

Decă foile naţionalităţilorŭ arŭ vorbì astfelŭ li s'ar imputa fără îndoiélă, că aţîţă în contra statului şi a organelorŭ sale şi s'ar chiăma în ajutorŭ procurorii.

Der unei foi oposiţiunale maghiare i suntŭ multe permise, chiar şi asemenĭ criticĭ aspre, fără ca acésta se se considere ca unŭ periculŭ pentru statŭ.

Sub titlulŭ *„Hienele administraţiei publice"* publică amintitulŭ ḍiarŭ alŭ oposiţiunei moderate maghiare *„Pesti Naplo"* (Nr. 197 din 17 Iulie) unŭ articulŭ de fondŭ fórte caracteristicŭ, din care estragemŭ următórele:

„In comitatulŭ Timişului storcŭ, defraudeză, fură pe bietulŭ poporŭ la licitaţiă, îlŭ maltrateză şi-lŭ batŭ — şi nu estę nicĭ o dreptate! *Der unde este dreptate în acéstă ţeră, care se numesce Ungaria?* Cetăţenii comitatului Timişŭ potŭ sĕ se măngăe *socios habuisse malorum*. Notarulŭ sătescŭ dela Utvin este modelulŭ tuturorŭ notarilorŭ de sate şi fisolgăbirĕulŭ din Timişŭ, care-lu protegiază şi-i ascunde pĕcatele, este modelulŭ solgăbirĕilorŭ. Tipulŭ e acelaşŭ, cum l'a desemnatŭ înainte cu 40 de anĭ Iosifŭ Eötvös în romanulŭ sĕu „Notarulŭ satului", numai câtŭ acestŭ soiu de ómenĭ au devenitŭ de atuncĭ mai isteţĭ, mai rafinaţĭ. Descrierea póte rĕmâne, ea se potrivesce pentru comitatulŭ de acuma, numai timpulŭ s'a schimbatŭ. Der abusulŭ e cu atâtŭ mai bătĕtorŭ la ochĭ.

Adevĕratŭ că şi comitatulŭ Timişului e de multŭ faimosŭ ca comitatŭ de corteşirĭ, precum e de pildă comitatulŭ Hont şi altele. Intr'unulŭ este lăudatŭ fişpanulŭ, că numai elŭ este „omŭ de trébă"; în altulŭ este „numai vicespanulŭ omŭ de trébă"; în alŭ treilea comitatŭ este protonotarulŭ unŭ escelentŭ bravŭ omŭ, acesta le face tóte bune, ceilalţĭ nu plătescŭ multŭ.

In alŭ 4-lea comitatŭ este solgăbirĕulŭ cercului de susŭ singurulŭ funcţionarŭ corectŭ, cu minte şi diligentŭ; în alŭ 5-lea suntŭ „toţĭ notarii belitorĭ şi ómenĭ falsĭ, afară de unulŭ, acesta e unŭ „omŭ cum se cade". — Aşa vorbescŭ pretutindenĭ ómenii dela ţeră, între ei, despre funcţionarii lorŭ.

Ei vorbescŭ din esperienţă. Escepţionalŭ se află icĭ colo câte unŭ zelosŭ, dreptŭ, cunoscĕtorŭ, umanŭ şi onestŭ solgăbirĕu şi se află unŭ asemenea şi între notarii sătescĭ, despre acesta vorbescŭ ómenii; der vorbescŭ şi despre celalaltŭ, care dă dreptate aceluia, care plătesce şi care îşĭ întemeiază vada sa temută pe abusurĭ.

In asemenĭ cercurĭ solgăbirĕulŭ cu notarulŭ suntŭ ascunşĭ sub o plapomă, jócă cărţĭ împreună, beu şi risipescŭ banii în înţelegere comună, ei se controléză reciprocŭ, ca nicĭ unulŭ sĕ nu aibă dificultate, şi între capulŭ şi mâna administraţiei domnesce în serviţiulŭ binelui publicŭ cea mai frumósă armoniă a administraţiei. Der decă şi nu defraudeză nicĭ unulŭ, nicĭ celalaltŭ — căcĭ doră nu póte fi fiecare unŭ defraudantŭ — decă nicĭ nu storcŭ poporulŭ pentru că nu fiecare este unŭ jăfuitorŭ; decă nicĭ nu cerŭ ca administraţia publică sĕ se corupă de către privaţĭ, îndată ce se reguléză afacerĭ ale singuraticilorŭ; decă şi nu pretindŭ dela fiecare afacere pentru ei o parte, care este legată de tractarea séu resolvirea din partea autorităţii, ameninţândŭ la din contră cu împedecarea ei: atâta celŭ puţinŭ este pretutindenĭ obicĭnuitŭ, ca disordinea şi lipsa împlinirei datoriei sĕ şĭ-o ierte reciprocŭ cu iubire creştinéscă, sĕ o sufere, ascundă, şi decă vre-o fóiă oposiţională face descoperirĭ, sĕ aducă înainte în contra unei asemenĭ calumnii „onórea comitatului" şi sĕ dovedéscă cu totă clica dela putere, că cestionatulŭ casŭ nu-i adevĕratŭ şi că ei nu sciu nimicŭ de aceea.

Mai bine merge lucrulŭ cu „cercetarea oficială", căcĭ atuncĭ de sigurŭ că ese strălucitŭ la lumină nevinovăţia acusaţilorŭ. Se ascultă martorĭ şi se iau procese verbale, carĭ le négă tóte cu hotărîrea literilorŭ negre, carĭ nicĭ odată nu se înroşescŭ. Acestea potŭ fi apoi publicate şi cetite în adunarea comitatului, unde apoi orĭ ce omŭ cu minte tace, orĭ rĕmâne acasă şi numai cei mai iscusiţĭ suntŭ de faţă şi le iau tóte la cunoscinţă cu aplause. Actele potŭ merge apoi fără genă la ministeriulŭ de interne şi adecă la departamentulŭ pentru afacerile comunale, unde apoi se judecă din acte şi: *non est in mundo quod non est in actis;* der decă tocmai trebue sĕ fiă, funcţionarulŭ n'are sĕ se témă nicĭ de unulŭ din acusatorii sĕi, decă actele mergŭ cu comitiva unui raportŭ alŭ fişpanului, şi decă causa este importantă merge şi fişpanulŭ însuşĭ cu unŭ biletŭ de liberŭ percursŭ la Pesta spre a informa, pe lângă speciala şi în totdéuna infalibila provocare la ultimele alegerĭ.

Celŭ ce a trăitŭ în provinciă scie că aşa este; noi amŭ legatŭ numai floricelele administraţiei politice ungurescĭ într'unŭ micŭ buchetŭ. Cu asemenĭ buchete servesce şi administraţia justiţiei şi a financelorŭ, der totuşĭ administraţia comitatelorŭ şi comunelorŭ oferă celŭ mai bogatŭ câmpŭ.

Suntemŭ convinşĭ şi de aceea, că isprăvile notarului din Utvin şi ale solgăbirĕului sĕu, ca nisce isprăvĭ normale, carĭ nu contradicŭ nicĭ-decum dreptului consvetudinarŭ, nu vorŭ aduce în confusiune pe nobilulŭ comitatŭ alŭ Timişului şi că căpeteniile acestui comitatŭ ne vorŭ rĕspunde: *minima non curat praetorŭ.* Trebue sĕ fiă unŭ mare lucru, care sĕ producă sensaţiune în comitatulŭ Timişului. *Cei de acolo credŭ, că trebue sĕ tracteze cu ţĕranulŭ şvabŭ, sĕrbescŭ, valahŭ, bulgarŭ aşa cum suntŭ obicĭnuiţĭ şi credŭ că nu e iertatŭ a compromite vaḍa statului ungarŭ prin aceea, ca solgăbirĕulŭ şi notarulŭ de cercŭ sĕ nu aibă dreptate.* Acesta trebue sĕ aibă totdéuna dreptate, pentru-că casa comitatului numai aşa póte fi în adevĕrŭ puterea esecutivă şi conducĕtorulŭ esecuţiunei.

După-ce mai vorbesce de promisa reformă administrativă, şi de necesitatea de a se face câtŭ mai curêndŭ acéstă reformă, pe care guvernulŭ lui Tisza o totŭ amână, „Pesti Naplo" încheiă cu următórele cuvinte:

„Administraţiă de statŭ modernă nu cutezămŭ a aştepta dela acestŭ guvernŭ, nu cutezămŭ a o pretinde dela elŭ, pentru-că nu a promis'o, der pentru acesta va veni timpulŭ, căcĭ va fi odată în Ungaria încă unŭ guvernŭ, care va începe reforma prin aceea, că va mătura administraţia de aḍĭ, căcĭ acesta este celŭ de întâi lucru ce trebue sĕ-lŭ facă bunulŭ economŭ: elŭ trebue sĕ ia în mână mătura şi biciulŭ."

Cea mai însemnată dintre mărturisirile de mai susŭ ale lui „Pesti Naplo" este fără îndoială aceea, ce privesce modulŭ cum tracteză organele administrative cu ţĕranii valahĭ, sĕrbĭ, nemţĭ ş. a.

Fiă solgăbireulŭ şi notarulŭ ungurŭ câtŭ de pĕcătosŭ şi viţiosŭ elŭ trebue sĕ aibă totdéuna dreptate faţă cu ţĕranulŭ nemaghiarŭ, căcĭ la din contră se compromite véḍa statului ungarŭ.

Nimicŭ nu póte se caracteriseze mai bine miseria stărilorŭ administrative din Ţera unguréscă şi din Ardealŭ, ca constatarea acésta ce-o face „Pesti Naplo".

Ea ne esplică de ce şovinismulŭ a pututŭ sĕ ia dimensiunĭ atâtŭ de ameninţătóre şi între funcţionarĭ; ne esplică nenumĕratele abusurĭ şi călcărĭ de lege făcute în detrimentulŭ ţĕranului, carĭ tóte rĕmânŭ nepedepsite „ca sĕ nu se compromiţă véḍa statului"; ne esplică în fine de ce nu le mai ajută bieţilorŭ ómenĭ nimicŭ, decă întreprindŭ paşĭ pentru apĕrarea lorŭ la autorităţile mai înalte. Plângerile, recursurile şi apelaţiunile lorŭ rĕmânŭ de ordinarŭ fără de nicĭ unŭ efectŭ pentru că solgăbireulŭ, notarulŭ, etc. „trebue sĕ aibă dreptate" ca sĕ nu sufere statulŭ scădere!

Intêlnirea împĕraţilorŭ.

Impĕratulŭ germanŭ, care după programa primitivă, avea sĕ plece Duminecă séra din capitala Rusiei, şĭ-a amânatŭ plecarea sa cu douĕ ḍile, pănă Marţĭ după amédŭ.

Duminecă séra a fostŭ, după prândulŭ de gală, mare iluminaţiune a parcului din Peterhof. Era unŭ spectaculŭ feericŭ. După órele 10 a fostŭ în portulŭ dela Kronstadt unŭ grandiosŭ focŭ de artificii. Mulţimea colosală de ómenĭ ce privea acestŭ spectacolŭ a aplaudatŭ când s'au vĕḍutŭ strălucindŭ iniţialele împĕratului Wilhelm.

La prândulŭ de gală au fostŭ învitate 12 persóne din suita împĕratului germanŭ, 17 din sînulŭ escadrei germane, comandantulŭ corvetei americane, 7 inşĭ dela ambasada germană, toţĭ miniştrii şi totĭ diplomaţii străinĭ. Contele Herbert Bismark şedea la masa împĕrătéscă, la care se aflau 60 persóne, şi serviţiulŭ era de aurŭ, pe când la celelalte mese s'au servitŭ în vase de argintŭ. Membrii familiei imperiale rusescĭ au apărutŭ toţĭ în uniformă prusiană, ér împĕratulŭ şi prinţii germanĭ în uniformă rusescă. Impĕrătesa rusescă purta o haină albă cu pantlica ordinului Catarinei. Monarchii au ridicatŭ toaste unulŭ pentru altulŭ şi musica la toastulŭ Ţarului a întonatŭ imnulŭ naţionalŭ prusescŭ, ér la toastulŭ împĕratului Wilhelm imnulŭ rusescŭ.

Impĕratulŭ germanŭ a datŭ ordinŭ sĕ i se aducă la Berlinŭ busta (modelŭ de ipsos) de Hoffmeister, printr'unŭ curierŭ deosebitŭ. Probabilŭ că acéstă bustă a vrutŭ sĕ o presenteze Ţarului.

Pressa şi întêlnirea împĕraţilorŭ.

Despre *resultatulŭ politicŭ* alŭ călĕtoriei împĕratului germanŭ nu se scie încă nimicŭ positivŭ. „National Ztg." ḍice, că ceea ce se vorbesce despre elŭ în cercurile bine informate e satisfăcĕtorŭ, der se mărginesce deocamdată totŭ numai la generalităţĭ.

„Kreuzzeitung" consacră unŭ articulŭ fórte remarcabilŭ întrevederei dela Petersburgŭ. Numitulŭ ḍiarŭ esprimă speranţa, că principele de Coburg va abdica în curêndŭ făcêndŭ locŭ unui principe danesŭ. Bulgaria va înceta d'a mai nelinişti Europa, cu atâtŭ mai multŭ, că Ţarulŭ a condamnatŭ elŭ însuşĭ politica guvernului seu urmată în Bulgaria pănă acum. Pacea va fi asigurată pentru mulţĭ anĭ. Nicĭ o crisă orientală nu va mai veni sĕ o turbure, chiar şi în casulŭ când Rusia ar avé mâna liberă în Asia centrală.

„Standard" din Londra scrie, că n'ar fi lucru prudentŭ ca lumea sĕ-şĭ facă prea marĭ speranţe de pace. Principele Bismark e fórte îngrijatŭ. Francia rĕmâne duşmanulŭ de mórte declaratŭ alŭ Germaniei; Rusia rĕmâne duşmanulŭ ei de mórte ascunsŭ. O alianţă franco-ruséscă e numai o cestiune a timpului; o alianţă a Germaniei cu Rusia ar face ca cea dintâiu sĕ-şĭ perdă pe ceilalţĭ aliaţĭ, de aceea situaţia e complicată.

Dintre diarele englese, oficiosulŭ *„Standard"* face următórea apreţiare asupra întêlnirei împĕratului germanŭ cu celŭ rusescŭ:

Suntŭ ómenĭ politicĭ, carĭ vĕdŭ în acestŭ evenimentŭ semnulŭ unei schimbărĭ radicale în politica pe care a urmat'o în cestĭ doi anĭ din urmă Austria, Germania, Italia şi Englitera, şi carĭ împărtăşescŭ opiniunea, că vechea alianţă a celorŭ trei împĕraţĭ se va reîntemeia din nou în paguba Bulgariei şi în profitulŭ Rusiei. Noi amŭ spusŭ în mai multe rêndurĭ, că este improbabilŭ ca acéstă întêlnire sĕ aibă asemenea urmărĭ. Publiculŭ póte fi sigurŭ, că visita împĕratului germanŭ la Petersburgŭ este séu unŭ actŭ de curtenire, séu o decepţiune penibilă şi periculósă a lui Alecsandru III şi a consilierilorŭ acestuia. Orĭ întră, orĭ nu cestiunea bulgară într'o nouă fasă, se póte spune cu tótă siguranţa, că Rusia nu va dobêndi nicĭ-odată o influinţă dominantă în principatŭ fără unŭ nou resbelŭ.

Ḍiarulŭ parisianŭ „Autorité", vorbindŭ despre întrevederea din Petersburg, a ḍisŭ că principele *Bismark* a voitŭ sĕ câştige pe Ţarŭ pentru o totală séu parţială desarmare a puterilorŭ, mai alesŭ a Franciei, apoi a avutŭ de gândŭ sĕ fiă provocată Francia a renunţa la Alsaţia-Lotaringia, a disolva liga patriotică ş. a. „Nordd. allg. Ztg." rĕspundêndŭ numitei foi francese declară faimele aduse de ea de nisce copilărescĭ şi próste elucubraţiunĭ.

Ḍiarele rusescĭ într'aceea continuă

a privi întrevederea ca unŭ evenementŭ de mare importanţă pentru raporturile ruso-germane. „Moskovskija Viedomosti“ şi „Sviet“ susţinŭ, că urmările întrevederei se vorŭ manifesta acum prin aceea, că *Germania va promova interesele legale ale Rusiei fără considerare la Austria.* Aceleaşi diare pretindŭ că pentru principele *Bismark* întrevederea va avé *urmări fórte neplăcute.* „Novosti“ conchide din tóte aceste că la concentrarea de trupe austriace la graniţele rusescĭ trebue sĕ se rĕspundă cu asemenĭ mĕsurĭ din partea Rusiei. In cercurile conducĕtóre rusescĭ se manifestă o mare satisfacţiune din causă că „s'a creatŭ unŭ tĕrĕmŭ sănĕtosŭ pentru o înţelegere strînsă între Germania şi Rusia.“

„*Le Nord*,“ într'unŭ articulŭ, atacă cu vioiciune politica d-lui Crispi a cărui situaţiune o consideră ca rĕu sdruncinată. Diarulŭ face sĕ se observe, că chiar admiţĕndŭ că singurulŭ resultatŭ alŭ întrevederei dela Petersburgŭ ar fi prelungirea „statului quo“ în Orientŭ, acésta ar fi unŭ eşecŭ indirectŭ pentru politica Italiei, care împreună cu Englitera jócă rolulŭ celŭ mai ostilŭ în potriva Rusiei. D. Crispi n'a isbutitŭ decâtŭ sĕ compromită pe Italia faţă de Rusia, care are dreptulŭ de a fi nemulţumită de amestecului Italiei într'o afacere, în care nicĭ unŭ interesŭ italianŭ nu este angagiatŭ.

SCIRILE DILEI.

Curtea cu juraţĭ din Sabarea (Steinamanger) a condamnatŭ pe coredactorulŭ diarului „Veszpremi Független Hirlap“, Takács Silvestru, la *4 lunĭ arestŭ şi 100 fl. amendă* (eventualŭ 10 dile arestŭ) fiindŭ declaratŭ de toţĭ membrii juriului ca vinovatŭ pentru calumniă îndreptată asupra preşedintelui oficiului orfanalŭ alŭ comitatului Vaşŭ, Bardossy Istvan. De însemnatŭ e, că acusatulŭ *nu s'a presentatŭ la pertractare*, ci în presera dilei de pertractare a cerutŭ printr'o telegramă amânarea pertractării, sub cuvêntŭ că de mai multŭ timpŭ e bolnavŭ. Din causa absentării lui pedépsa închisórei nu se va puté aplica asupra condamnatului, ci procesulŭ va trebui sĕ se pertracteze încă odată înaintea curţii cu juraţĭ. — La totŭ casulŭ sentinţa acésta e fórte curiósă.

* * *

Ministrulŭ ung. de comunicaţiune a ordonatŭ, ca începĕndŭ dela 1 Augustŭ, în locurile unde suntŭ oficii postale, epistolele, cărţile de corespondenţă, mostrele de mărfurĭ şi diarele sĕ se înmanueze fără nicĭ o tacsă.

* * *

Comitatulŭ *Mureşŭ-Turda*, deşi cuprinde unŭ teritoriu de 4000 chilometri, nu are decâtŭ 2 băi, despre carĭ s'ar puté dice încâtva, că suntŭ cercetate de publicŭ: una este cea dela *Sovata* în Sĕcuime şi a doua cea dela *Jabeniţa*. Amĕndouĕ luptă cu mare miseriă şi abia se potŭ susţiné din causa lipsei de óspeţĭ. Se mai află pe lângă acestea încă o baiă, anume termele dela *Topliţa română.* Deşi acéstă baiă e într'o stare fórte primitivă, totuşĭ e mirare că e atâtŭ de părăsită după-ce e unica baiă în Ardélŭ de natura acésta, a căreia căldură iérna şi véra e de 19° R.

* * *

Pressa europénă, şi în specialŭ cea francesă, discută fórte multŭ cestiunea desarmărei generale pe care principele de Bismark ar propune-o prin mijlocirea Ţarului Rusiei şi Republicei francese.

* * *

„Democraţia“ află, că tînĕrulŭ Gr. C. *Focşa* din Bacău (România) a isbutitŭ sĕ născocéscă unŭ *cadranŭ solarŭ de buzunarŭ*, care, espusŭ la lumina sórelui, în orĭ-ce parte şi în orĭ-ce timpŭ, arată fórte precisŭ orele, jumătăţile şi cuarturile. Acéstă ingeniósă născocire va folosi lucrătorilorŭ şi ómenilorŭ săracĭ, carĭ nu suntŭ în puterĭ d'aşĭ cumpăra unŭ ceasornicŭ.

* * *

In Huedinŭ (Banffy-Hunyad) e de ocupatŭ *postulŭ de magistru postalŭ* pentru oficiulŭ postalŭ-telegraficŭ pe lângă unŭ contractŭ de serviciu şi depunerea unei cauţiunĭ de 600 florinĭ în banĭ gata. Emolumentele suntŭ: 1070 fl. salarŭ anualŭ, 145 fl. pentru materialŭ de scrisŭ, 92 fl. pentru imanuare, 40 fl. pauşalŭ pentru reparatura carĕlorŭ precum şi unŭ pauşalŭ de espediţiunĭ, ce se va statori mai târdiu, pentru care magistrulŭ postalŭ e îndatoratŭ a îngriji de o cariolă cu 2 caĭ, ce va comunica de patru orĭ pe di din Huedinŭ cu gara de acolo, care se află în depărtare de unŭ chilometru. Competenţii au de a arăta în suplicele lorŭ cu ce pauşalŭ suntŭ aplecaţĭ a îngriji de cariola postală şi totdeodată a notifica, că ce felŭ de urcare séu scădere a pauşalului pretindŭ pentru o escursiune, decă escursiunile cariolei postale se vor înmulţi séu împuţina. La postulŭ acesta potŭ competa aceia, carĭ au trecutŭ vérsta legală de 20 de anĭ pentru bărbaţĭ şi 18 pentru femei —, au dusŭ o viéţă nepătată şi posedŭ cunoscinţele necesare, au absolvatŭ cu bunŭ succesŭ celŭ puţinŭ o scólă civilă séu unŭ institutŭ de rangulŭ acesta. Preferiţĭ vorŭ fi acei competenţĭ, carĭ posedŭ avere séu potŭ oferi erarului siguranţă relativŭ mai mare decâtŭ cauţiunea recerută, prin esoperarea intitulaţiunei dreptului de pemnŭ (zălogire) pe propriele lorŭ spese. Dovadă despre cauţiunea prin întabularea dreptului de pemnŭ, prin hârtii de valóre pupilare séu prin depunerea de banĭ este de a se face prin unŭ estrasŭ funduarŭ legalisatŭ séu prin alte documente autentice.

Petiţiile scrise de mâna propriă şi provĕdute cu timbru suntŭ a se aşterne în terminŭ de 3 sĕptĕmânĭ începĕndŭ cu 18 Iulie a. c. — la Direcţia poştelor şi telegrafelorŭ din Sibiiu.

* * *

In *Cuciulata* s'a ivitŭ o *bólă de gâtŭ* între vacĭ şi porcĭ încă déla 9 Iulie a. c.; din 6 vite bolnave 5 au peritŭ, ér dintre 24 porcĭ 22.

* * *

„Novosti“ dice, că *Austria* a aţîţatŭ pe Bulgaria sĕ pună mâna pe linia Vacarel-Belova pentru a întări influinţa sa în Balcanĭ şi a pregăti o basă eventuală pentru concentrarea trupelorŭ sale.

* * *

In raportele confidenţiale pe carĭ principele de Bismarck le făcuse pentru împĕratulŭ Fridericŭ III, cu privire la puterea militară a statelorŭ europene în vederea alianţelorŭ Germaniei, diarele spunŭ că şi România îşĭ are loculŭ hotărîtŭ, cu deosebire amĕnunte de posiţiunea ei geografică. Se dice că aceste rapórte suntŭ acum în Englitera şi că visita ce comitele Herbert de Bismark va face în curĕndŭ la Londra are dreptŭ causă cestiunea acestorŭ însemnate raporturĭ confidenţiale.

* * *

Cetimŭ în „Epoca“: Printre proiectele de lege ce se pregătescŭ de guvernŭ pentru viitórele camere, se află şi acela privitorŭ la *organisarea unui serviciu completŭ de telefoniă*, care va lega diferitele oraşe principale.

* * *

Cu trenulŭ de Dumineca şi Marţĭ au mai plecatŭ din Iaşĭ la America 50 de Evrei. „Naţiunea“ scrie, că unŭ altŭ mare numĕrŭ e gata asemenea de plecare.

* * *

Semĕnăturile din Dobrogea suntŭ, după cum spunŭ călĕtorii din acele părţĭ, cât se póte de bune. Se simte mare nevoe de braţe în unele părţĭ. Hectarulŭ de secere şi de cósă se plătesce cu 50 lei.

* * *

Din *Karlsbad* se scrie, că la acele băi este fórte multă lume. Timpulŭ însĕ nu este frumosŭ. Locuinţe puţine şi fórte scumpe. Numĕrulŭ visitatorilorŭ, dela 15 Maiu până adĭ, se urcă la 15,430.

* * *

In cursulŭ celorŭ 6 lunĭ de întâiu ale anului 1888 *comerciulŭ esteriorŭ alŭ Franciei* a datŭ următórele resultate: Importaţiunĭ 1,996.750,000 de francĭ; exportaţiunĭ 2,516.101,000 francĭ. Aceste cifre presentă faţă cu cifrele periódei corespundĕtóre din 1887 o sporire de 852,000 de francĭ pentru importaţiunĭ şi o scădere de 28,063.000 francĭ pentru exportaţiunĭ.

Maghiarisarea Slovacilorŭ.

Scimŭ că nu de multŭ au fostŭ duşĭ la Aradŭ şi împrejurimea acestui oraşŭ unŭ transportŭ mare de copii slovacĭ numiţĭ „orfanĭ“ din comitatulŭ Trencinŭ, şi că aceşti copii au fostŭ împărţiţĭ pe la familiele maghiare de acolo.

Intr'unulŭ din numerii trecuţĭ amŭ arătatŭ, că Slovacii s'au hotărîtŭ a protesta în contra procederei autorităţilorŭ unguresci, carĭ au luatŭ pe mulţĭ copii fără ca sĕ se învoéscă mamele séu crescĕtorii lorŭ.

Astădĭ vomŭ reproduce împărtăşirea ce 'i se face fóiei stângei estreme „Egyetertes“ (Nr. 149 dela 14 Iulie) asupra sorţii acelorŭ copii orfanĭ slovacĭ transportaţĭ în ţéra de josŭ maghiară. Se scriu adecă numitei foi următórele:

„Se pare că între orfanii slovacĭ din Aradŭ au ajunsŭ şi de aceia, carĭ n'au lipsă de a fi întreţinuţĭ de străinĭ. Doi copii au spusŭ adecă înaintea oficiului orfanalŭ, că ei *au părinţĭ cu stare, carĭ nicĭ decum n'au vrutŭ sĕ-i dea de acasă.* Pe unulŭ dintre aceştia mama îlŭ ascunsese sub o covată mare, dér judele şi preotulŭ l'au găsitŭ şi l'au dusŭ cu puterea, smulgĕndu-lŭ din braţele mamei, care plângea amarŭ. Oficiulŭ orfanalŭ alŭ oraşului Aradŭ s'a vĕdutŭ în urma acésta silitŭ de a cere în şedinţa sa dela 13 Iulie *desluşirĭ dela autoritatea comitatensă din Trencinŭ.*

Decă se va dovedi, că copiii memoraţĭ au vorbitŭ adevĕrulŭ, atuncĭ ei vorŭ fi trămişĭ acasă şi vorŭ fi aduşĭ de aceia, carĭ vorŭ fi adevĕraţĭ orfanĭ. In ce privesce pe ceilalţĭ băieţĭ slovacĭ nu mai e nicĭ o dificultate, pentru că o parte din ei au luat'o la sănĕtósa, aşa că noii lorŭ crescĕtorĭ ungurĭ nu le mai dau de urmă“.

Intêmplări diferite.

Unŭ peţitorŭ alŭ reginei Natalia. Din *Wiesbaden* se scrie cu data de 10 Iulie: Astădĭ cu trenulŭ de séră sosi aicĭ unŭ Englesŭ îmbrăcatŭ în fracŭ negru, cu cravată albă, care 'şĭ luă drumulŭ spre „Villa Clementine“. Sosindŭ acolo elŭ trecŭ în mai multe odăi, ér când ajunse în anticamera reginei, şambelanulŭ de

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

Cântece poporale.

(Culese de *Iuliu Moldovanŭ.*)

(Fine.)

Ce eşti mândră supĕrată,
Doră 'ţĭ umblu desŭ la casă?
— Ba, ba, ba bădiţă ba
Ci mĕ temŭ că mi-i lăsa...
Bădiţă de mi-i lăsa
Eu tare te-oiu blăstĕma:
Dumnedeu sântulŭ te bată
In trei rândurĭ dup'olaltă,
Când 'i merge către casă
Lupii 'nainte sĕ 'ţĭ iésă,
Mâna stângă sĕ ţĭ-o sugă
Mâna dréptă sĕ ţĭ-o frângă;
Sĕ 'ţĭ ducĭ calulŭ ca mutu,
Sĕ grăescĭ ca pămĕntu.

*

Însura-m'aşŭ însura
Nu sciu de unde-aşŭ lua,
Aşŭ lua de-aicĭ din satŭ,
Mĕ facŭ rĕu şi blăstĕmatŭ,
Mĭ-aşŭ lua din alte sate,
Cheltuele şi-i departe....
Ba eu nu mĕ mai însorŭ
Mai bine-i a fi feciorŭ.

*

De mĭ-ar fi drăguţa dragă,
Nu mĭ-ar fi cămaşa négră,
Dér drăguţa mi-i urîtă,
Cămaşa mi-i mohorîtă.

*

Decâtŭ după omŭ avutŭ
Şi sĕ trăescŭ cu urîtŭ
Mai bine după sĕracŭ
Numai sĕ trăescŭ cu dragŭ.

*

Mers'a vestea mĕi bădiţă
Că înşelĭ pe copiliţe,
Tragĭ din génă, beai la vinŭ
Şi înşelĭ inimĭ din sinŭ.

*

Câte hâde şi sguróse
Totŭ pe mine 'sŭ mănióse,
Pân' ce portŭ haine frumóse;
Lucre şi ele şi 'şĭ facă
Nu dórmă nóptea întrégă
Şi diua câte-o dărabă.

*

Ce-am tocmitŭ eu cu lelea
Nu strică nicĭ varmedea*),
Că nicĭ varmedea nu-i próstă
Sĕ strice dragostea nóstră.

*

Dragă mĭ-a fostŭ lelea mie
Pân'ce-a fostŭ de omenie,
Dela omenie 'ncóce
Déie-o dracu cui 'i place.

*

Câţĭ voinicĭ în lumea mare
Toţĭ au viclénă purtare,
De s'ar jura câtŭ de tare
Credĕmĕntŭ nicĭ unulŭ n'are.

*

De-aşŭ mânca totŭ mălaiu dulce
După moşnegŭ nu m'oiu duce,
Că moşnegulŭ când se scólă
Pe obrazŭ abia se spală,
Ese-afară, pócŭ de scară,
Ese 'n tindă, pócŭ de grindă.

*

De-i fi lele cum te ţii
N'ai pune câlţii'n budii,
Ci din câlţĭ ai face pânză
In budii ai bate brânză.

*

Mĕ duseiu la mândra mea
O aflaiu cu rochiă rea,
Cea mai bună o cârpea,
Cea ruptă era pe ea.
Câte frunde p'o răchită
P'atâtea locurĭ cârpită,
Câte şi pe ceealaltă
P'atâtea locurĭ îi spartă.

*

Bădişorŭ de peste vale
Ce porţĭ péna aşa mare?!
Pórtă péna retezată
Cum îţĭ stau boii 'n poiată...
Nicĭ o vacă nicĭ unŭ bou
Totuşĭ strigĭ totŭ ho, şi ho!
Nicĭ îsŭ juncĭ cu córne lungĭ,
Nicĭ îsŭ vacĭ cu córne largĭ,
Şi totuşĭ mergĭ hiuindŭ,
Hiuindŭ şi ploscotindŭ.

*

Nu eşti bădiţă frumosŭ
Cum te ţii tu de făloşŭ...
Nicĭ pivniţă, nice vie
Numai lécŭ de sfătoşie,
Nicĭ grădină nice prunĭ
Numai clopulŭ cu păunĭ.

*

Vai de mine ce sĕ facŭ
Câte 'sŭ hîde tóte'mĭ placŭ,
Cele mândre mórte'mĭ facŭ.

*

De-ar fi mândrele cu minte
Déc'oiu muri sĕ mĕ cânte
Cu trei dile mai nainte;
Dér mândrele îsŭ cam rele
De-oiu muri orŭ ride ele.

*

Hopŭ nănaşă
Fă-mĭ cămaşă,
Fă-mĭ cămaşă de fuiorŭ
Că mi-i voia sĕ mĕ'nsorŭ.

*

Jócă lelea şi desculţă
Decă n'are opincuţă,
Opincuţele'sŭ pe banĭ,
Cismele'sŭ la bocotanĭ.

*

Sĕracele fetele
Multŭ îşĭ batŭ picĭórele
După ceapa cea ciorescă
Cu ea sĕ se rumenéscă.
Potu-se totŭ rumeni
Care-i hîdă, hîdă-a fi.

*

Ardă-te focu nănaşŭ

*) Autoritatea comitatensă.

curte îlŭ întrebă ce poftesce.? Elŭ însĕ nu-i dĕdŭ nicĭ o deslușire, ci declară, că trebue elŭ singurŭ sĕ vorbéscă cu Regina și vrêndŭ sĕ între cu orĭ-ce prețŭ în apartamentele reginei, șambelanulŭ puse mâna pe elŭ și 'lŭ predede autorităței. La interogatoriu Englesulŭ declară, că în călătoria sa spre Orientŭ a aflatŭ în Colonia șcirea despre despărțirea reginei de regele Milanŭ în urma căreia a voitŭ sĕ ceară mâna Reginei. Pașaportulŭ luĭ arătă, că elŭ e unŭ gentilomŭ din Londra. Inapoiându-i-se pașaportulŭ fŭ pusŭ pe piciorŭ liberŭ.

Furtŭ la poștă. Unŭ mare *furtŭ* s'a descoperitŭ în ḑilele aceste la oficiulŭ postalŭ din Rawitsch (provincia Posen). Lipsescŭ 41,000 mărcĭ. Mulțĭ individĭ suntŭ bănuițĭ a fi comisŭ astă faptă. Ei suntŭ toțĭ închișĭ.

Teatru și concertŭ în Oravița.

Junimea română gr. cat. din Oravița rom. va da o representațiune teatrală împreunată cu concertŭ în sala teatrală din Oravița mont. la 1 Augustŭ st. n. adecă în ḑiua st. Ilie sub conducerea d-nului Iónŭ Bogdanŭ, docente gr. cat. în Oravița rom. cu următórea p r o g r a m ă:

I. Rusaliele.

Vodevilŭ cu cântece în 1 actŭ de V. Alesandri.

Persónele:

D-lŭ Ionu Galuscus arendatorulu moșiei și profesorulŭ școlei din satu — Costa Voda.
Resvrătescu subprefectŭ — I. Bogdanŭ.
Toaderŭ Buimăcilă primar — Ionu Bogdanŭ.
Susana nevasta lui — D-șóra Maria Lazarŭ.
Vasiliu Veveriță fruntașŭ — Dimitriu Albertŭ.
George alŭ Saftei țeranŭ — Avramŭ Balenu.
Unŭ gendarmŭ — Ioachimŭ Iana.
Catrina, Safta, țĕrance — D-șóra Elena Lazarŭ. D-șóra Elena Danu.
Țĕranĭ și țĕrance. — Scena se petrece în Moldova în satulŭ lui Cremene la anulŭ 1869.

II. Nunta țĕrănéscă.

Tablou naționalŭ cu cântece în 1 actŭ de Vasile Alesandri.

Persónele:

Alecu Leonescu — Petru Frentiu.
Chir Gaitanis loghiotatos — Ioachimu Iana.
Moșu Trochinu, Păcală fruntaș — Iónŭ Bogdanŭ.
Ilenuța fata lui — D-șóra Elena Lazarŭ.
Frundă pușcașŭ — I. Bogdanŭ.
Trotușanu mire — Costa Vodă.
Vernicelu de nuntă — Avram Balenu.
Privighiatorŭ — Georgiu Iana.
Țĕranĭ și țĕrance.

Acestora va premerge

III. Concertulŭ:

1. „Étă ḑiua triumfală“, corŭ bărbătescŭ de Humpel.
2. „Nu mĕ uita“, corŭ bărbătescŭ.
3. „Marșŭ ostășescŭ“, corŭ bărbătescŭ.

Venitulŭ curatŭ e destinatŭ fondului corului vocalŭ gr. cat. din Oravița rom.

Prețulŭ întrărei: balconŭ 1 fl., Scaunŭ în parterŭ 60 cr. Intrare în parterŭ 40 cr. Galeria 30 cr.

Bilete se potŭ căpĕta în Oravița montană în prăvălia d-lorŭ Georgiu Petroviciu comerciantŭ și J. Becker cofetarŭ; Oravița rom. la d-nii Iónŭ Strimbei proprietarŭ și Pavelŭ Lazarŭ ospĕtarŭ. Séra la cassă. Inceputulŭ la 8 óre séra.
— *Comitetulŭ arangiatorŭ.*

Cu cine mĕ cununașĭ
Cu propteaua gardului
Cu urîtu satului

*

Mândruță cu ochii borĭ*)
Nu te uita la feciorĭ,
Ci te uită la bărbatŭ
Décă sórtea țĭ l'a datŭ.

*

Mărită-te horholină
Nu ședé fată bĕtrână
Că și draculŭ s'a 'nsuratŭ
Și tu nu te-ai măritatŭ.
Mărită-te coțobrea
Nu trage nĕdejdea mea,
Câte nădejdea mi-au trasŭ
Tóte de mine'au rĕmasŭ.

*

Rușine mi-i de pĕmêntŭ
Cu cine am prinsŭ cuvêntŭ,
Mi-i rușine și de iérbă
Cu cine mi-am făcutŭ trébă.

*

Lelița din Hususĕu
Pórtă pipă și jașcău**)
Și rógă pe Dumnedeu
Sĕ mute fântâna 'n ușe
Sĕ se spele de cenușe.

*) Vinețiĭ.
**) Pungulită.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

Kronstadt, 25 Iulie. După visitarea flotei germane Majestățile lorŭ au luatŭ dejunulŭ pe bordulŭ corăbiei „Hohenzollern“. După aceea familia Țarului a părăsitŭ corabia, care a pornitŭ erĭ la 2 óre după améḑĭ între pușcăturile de salutŭ ale tuturorŭ forturilorŭ și ale flotei rusescĭ.

Contele *Herbert Bismark* a acompaniatŭ pe împĕratulŭ la Stockholm și Kopenhaga.

Sofia, 25 Iulie. Raporturile între prințulŭ de Koburg și ministrulŭ-președinte suntŭ *fórte încordate.* Crisa ministerială pare a fi nedeláturabilă.

Bucurescĭ, 25 Iulie. Poliția din Rusciucŭ a arestatŭ doi individĭ, la carĭ s'au aflatŭ corespondențe din Kiev privitóre la pregătirile unui *complotŭ* în contra siguranței statului. Ministrulŭ de esterne și ministrulŭ de finance au sositŭ la Rusciucŭ în acéstă afacere.

Dare de sémă și mulțămită publică.

Comitetulŭ de inițiativă a petrecerei de véră arangiată din partea inteligințeĭ române din Dicio-Sântmartinŭ și giurŭ, ce a avutŭ locŭ în 1 Iulie n. c. în comuna Boziașiu în folosulŭ decorărei bisericei nou edificate române din acea comună vine a da sémă despre venitulŭ acelei petrecerĭ precum urméză:

La cassă cu ocasiunea petrecerei din prețulŭ biletelorŭ de întrare au incursŭ 89 fl. v. a.

Peste suma întrărei au solvitŭ următorii domnĭ participanțĭ:

Vasiliu Zehanŭ adv. 4 fl., Nic. Todoranu protopopŭ gr. or. 3 fl., Nic. Costea docente 3 fl., P. Nirasteanu preotŭ 2 fl., M. Birtolonŭ not. cerc. 2 fl., Rethi Janos întreprindetorŭ 1 fl., Z. Sasu preot gr. or. 1 fl., M. Dascalu preotŭ 1 fl., Isaia Moldovanŭ preotŭ 1 fl.. Rösler Iosef mesarŭ 1 fl., Andreiu Petriciu 1 fl., B. Oresanu preotŭ gr. or. 1 fl., Z. Boilă esec. reg. 1 fl., D. Munteanu not. cerc. 1 fl., T. Circa comerciantŭ 1 fl., S. Căluțiu adv. 3. fl. cu totulŭ 27 fl. v. a.

Fără a participa la petrecere au trămisŭ următorii domnĭ:

Augustinŭ Laday jude curialŭ în pensiune 2 fl., H. Gaál Domokos vicecomite 2 fl., Nagy Janos magistru de postă 1 fl., D. Golianu controlorŭ reg. 2 fl., Musnai Iozsef esactorŭ comitatens 1 fl., B. Hossu protopopŭ 2 fl., Bontza Imre oficialŭ 1 fl., I. Circa subjude reg. 1 fl., Mauriciu Grünfeld practicantŭ în dreptŭ 1 fl., Danielŭ de Tamașiu preotŭ și protopopŭ onorarŭ 2 fl., B. Neuman 1 fl., Ales. S. Szabó protocolistŭ comitatensŭ 1 fl., I. Doctorŭ preotŭ 2 fl., B. Milianŭ economŭ 1 fl., Filipŭ Popŭ preotŭ 1 fl., I. Popa preotŭ 2 fl., Ios. Socolŭ preotŭ 2 fl., I. Moldovanŭ protopopŭ în Mediașŭ 2 fl., Iosifŭ Barbu preotŭ 2 fl. Cu totulŭ 29 fl.

Prin urmare venitulŭ brutŭ alŭ petrecerei a fostŭ 145 fl. din care subtragêndu-se spesele în sumă de 65 fl. 60 cr., resultă unŭ venitŭ netto de 79 fl. 40 cr., care sumă s'a datŭ representanței bisericescĭ din comuna Boziașiu spre întrebuințare pentru scopulŭ destinatŭ.

Aducêndŭ acésta la cunoscința publică, comitetulŭ de inițiativă îșĭ esprimă cea mai căldurósă mulțumită pentru sucursulŭ atâtŭ moralŭ câtŭ și materialŭ cu care a îmbrățișatŭ, cu deosebire inteligența română din tóte părțile, petrecerea inițiată de subscrisulŭ comitetŭ, dela care se póte ḑice cu siguritate, că mai tótă inteligința de altă naționalitate și cu deosebire ***toțĭ funcționarii de statŭ, municipalĭ și comunalĭ din locŭ și giurŭ, ca la comandă, fără distincțiune de naționalitate, s'au substrasŭ într'unŭ modŭ demonstrativŭ***, pretestândŭ după reușita petrecerii unulŭ una, altulŭ alta, deși petrecerea nóstră a fostŭ liberă de orĭ-ce scopŭ de partidŭ politicŭ orĭ naționalŭ, fiindŭ scopulŭ aceleia curatŭ binefăcătoriu.

Datŭ în *Dicio-Sân-Mărtinŭ* la 20 Iulie 1888.

Comitetulŭ de inițiativă alŭ petrecerei susŭ menționate.

DIVERSE.

O carte veche. O mică societate întreprinse în ḑilele trecute o escursiune pedestră la munțĭ în apropiere de Viena. Surprinsă d'o plóie terențială căută unŭ adăpostŭ într'o casă țĕrănéscă isolată. Acolo una din dómnele companiei descoperi în șopronŭ, unde se refugiase, suptŭ o mulțime de vechiturĭ și obiecte stricate, o carte veche în folio, legată în piele de cerbŭ, care, după asĕmenare se constată a fi Biblia tradusă de părintele Dr. Johannes Eck, renumitulŭ contimporanŭ alŭ lui Luther și celŭ mai aprigŭ protivnicŭ alŭ reformațiunei, tipărită la Ingolstadt în anulŭ 1536. Ceea ce face cartea cu deosebire interesantă, este dedicațiunea scrisă de însușĭ Eck și adresată archiepiscopului dela Salzburg, în care autorulŭ, séu mai bine ḑicêndŭ traducĕtorulŭ, cere scuse Eminenției sale, că noulŭ testamentŭ nu este tradusŭ de elŭ însușĭ, ci că s'a servitŭ de traducțiunea părintelui Balthasar Emser. Apoi observă, că terminase traducțiunea bibliei, adecă a testamentului vechiu, încă din anulŭ 1510, dér că a întârḑiatŭ până acum publicarea, fiindŭ că se îndoia décă ar fi isbutitŭ cu traducțiunea unorŭ espresiunĭ. Tiparulŭ și modulŭ scrierei au caracterulŭ secolului XV, pe când numerósele gravurĭ în lemnŭ dovedescŭ technica perfecționată a secolului XVI. Biblioteca curții imperiale și cea a universitățeĭ Viena posedŭ fiă-care câte unŭ exemplarŭ d'acéstă edițiune rară; afară de ele se vorŭ găsi puține bibliotecĭ care se potŭ făli că posedŭ unŭ exemplarŭ.

Indienii și Telegrafulŭ. Când au începutŭ Chilenii (America de sudŭ) sĕ introducă în țéra lorŭ telegrafulŭ, le era témă, că stâlpii și sîrma nu vorŭ rĕmâné ne stricate de Indianii arancanĭ, carĭ lesne puteau întrerupe comunicația dintre punctele întărite dela graniță. De aceea s'a întrebuințatŭ următórea stratagemă: Pe când se așeḑau stâlpii se aflau în tabăra chiliană ca la 40—50 Indianĭ prisonierĭ. Generalulŭ Pinto adună pe prisonierĭ, îi conduse la o bateriă electrică și le ḑise: „Vedețĭ acéstă sîrmă întinsă?“. — „Da, generale!“. — Bunŭ; am spusŭ sĕ se facă acésta, ca sĕ nu o atingețĭ, nicĭ sĕ trecețĭ pe dedesuptŭ, că altfelŭ vețĭ rĕmâné cu mânile atârnate de sîrmă“. Indianii zîmbiră necredĕtorĭ. Atuncĭ generalulŭ îi puse pe rêndŭ sĕ apuce cu mânile capetele sîrmelorŭ bateriei, și când bateria începŭ sĕ funcționeze le strigă: „Vĕ ordonŭ sĕ dațĭ drumulŭ sîrmei!“. Toțĭ rĕspunseră: „nu potŭ domnule, că mi s'au încleștatŭ mânile!“ După ce fŭ întreruptŭ curentulŭ, Indianii putură lăsa sîrma din mânĭ. Apoi generalulŭ Pinto, dândŭ drumulŭ prisonierilorŭ, le recomandă sĕ păstreze secretulŭ și sĕ nu povestéscă nimicŭ compatrioților lorŭ. Firesce, că ei au făcutŭ tocmai din contră și au spusŭ la tótă lumea ceea ce pătțiseră. De atuncĭ nicĭ unŭ Indianŭ nu s'a atinsŭ de sîrmele telegrafice de frică, sĕ nu rĕmână lipitŭ de ele până ce va fi prinsŭ de trupele guvernului.

Microfonulŭ în evulŭ mediu. Dintr'o scriere a lui Cristofor I. Grimmelshausen din evulŭ mediu apare, că microfonulŭ era cunoscutŭ de unii și p'atuncĭ, de sine se înțelege însĕ, că nu în perfecțiunea lui de astăḑĭ. Așa în opulŭ memoratŭ stă scrisŭ în privința acésta: „Am aflatŭ unŭ mijlocŭ prin care pótŭ nóptea, décă e timpulŭ liniștitŭ, potŭ auḑi sunetulŭ trîmbiței din depărtare de 3 óre; pașii unui calŭ, lătratura cânilorŭ și vorbele unui omŭ le potŭ auḑi din depărtare de 2 óre Mijloculŭ prin care potŭ eu face acésta ilŭ ținŭ secretŭ, pentru că și décă facŭ din când în când alusiune la elŭ, fiecare crede că acésta e imposibilŭ. N'am pututŭ pe nimenea sĕ-lŭ convingŭ despre ceea ce posedŭ, pentru că nimenea n'a vrutŭ sĕ crédă, décă i-am ḑisŭ, că „eu audŭ pe cineva cum călăresce“, „audŭ pașii unorŭ țĕranĭ carĭ umblă desculțĭ,“ „audŭ că vinŭ cam atâța și atâța ostașĭ“, „în cutare orĭ cutare locŭ este unŭ satŭ, audŭ cântatulŭ cocoșilorŭ și lătratura cânilorŭ din elŭ.“ — Astfeliu de aparate au fostŭ folosite în evulŭ mediu chiar și în armată; despre modulŭ cum erau făcute aceste aparate deși nu avemŭ o cunoscință positivă, dér scimŭ celŭ puținŭ modulŭ întrebuințărei lorŭ: aparatulŭ acesta era pusŭ totdéuna la unŭ anumitŭ locŭ de observațiune. Observatorulŭ informa pe cei interesațĭ despre cele audite prin anumițĭ cursorĭ ai sĕi. Alesandru Humboldt amintesce, că și Indianii aveau ceva cunoscințe despre principiile fundamentale ale microfonului. Aceștia îșĭ punŭ urechia pe pĕmêntŭ și astfelŭ observa apropierea orĭ depărtarea inimicului. Acésta o facŭ și comercianții Negrii din Africa, după cum spunŭ călĕtorii. Așa-déră ce privesce ideea fundamentală a microfonului, acésta datéză din evulŭ mediu, ba e fórte probabilŭ, că ea s'a datŭ mai ântêiu de unŭ episcopŭ din Regensburg.

O apariţiune mai rară. In timpŭ de vară, când cele mai multe ḑiare ilustrate îșĭ permitŭ unŭ feliu de Siestă, se constată, că *„Wiener Mode“* se silesce fără repausŭ și acuma spre progresŭ. Acésta o dovedesce broșura Nr. 14, a cărei învelitóre presentéză privitorului unŭ tablou coloratŭ (toalete de bae), care este perfectŭ atâtŭ din punctulŭ de vedere artisticŭ, câtŭ și technicŭ. Din cuprinsulŭ bogatŭ alŭ broșurei (care conține peste 100 ilustrațiunĭ) merită tótă atențiunea jurnalulŭ de mode pentru costumurĭ de vară. In partea beletristică póte interesa pe mulțĭ copia xilografică după o fotografiă din anulŭ 1865 a principelui *Bismark cu Paulina Lucca*, care ne arată odată pe marele cancelarŭ și într'o scenă cu caracterŭ privatŭ.

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 22 Iulie st. n. 1888

Bancnote românescĭ	Cump.	8.70	Vênd.	8.74
Argintŭ românescŭ .	„	8.68	„	8.70
Napoleon-d'orĭ . . .	„	9.88	„	9.92
Lire turcescĭ . . .	„	11.20	„	11.24
Imperialĭ	„	10.20	„	10.24
Galbinĭ	„	5.88	„	5.91
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ . . .	„	117.—	„	118.
Discontulŭ		6½—8% pe anŭ.		
Bonurĭ croato-slavone		104.—		

Cursulŭ la bursa de Viena

din 24 Iulie st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	102.25
Renta de hârtiă 5%	90.25
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	151.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	98.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	115.60
Bonurĭ rurale ungare	105.30
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.80
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ . . .	104.90
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.90
Bonurĭ rurale transilvane	104.30
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.89
Napoleon-d'orĭ	9.86½
Mărcĭ 100 împ. germane	61.—
Londra 10 Livres sterlinge	124.60
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	130.50
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	124.75
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	100.60
Renta de hârtiă austriacă	81.30
Renta de argintŭ austriacă	82.40
Renta de aurŭ austriacă	112.50
Losurĭ din 1860	139.79
Acțiunile băncei austro-ungare . . .	874.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungur. .	305.75
Acțiunile băncei de creditŭ austr. .	309.—

☛ **Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potŭ cumpĕra în tutungeria I. Gross, în librăria Nicolae Ciurcu și Adolf Albrecht.**

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

509—1888. 105,3 —1

CITAȚIUNE.

Bucurŭ Homorodianu gr. cat. din Cohalmŭ, de 13 anĭ părăsindu-șĭ femeia, pre Eva Iosifŭ gr. cat. din Draos dom. în Homorodŭ și ne aflându-i-se ubicațiunea, prin acésta este citatŭ: ca în terminŭ de *unŭ anŭ* sĕ se presenteze la forulŭ matrim. deleg. gr. cat. de I instanță alŭ Făgărașului, căcĭ în absența lui se va da cursŭ liberŭ procesului și va fi înlocuitŭ prin curatorŭ ad actum.

Dela presidiulŭ forului matrimonialŭ gr. cat. de I instanță alŭ vicariatului Făgărașŭ.

Făgărașŭ, în 23 Iuliu 1888.

Basiliu Rațu,
vicarŭ.

„ALBINA“,
Institutŭ de creditŭ și de economii
FILIALA BRAȘOVŬ.

Scrisurĭ fonciare de 5%
ale
Institutului de creditŭ și de economii „ALBINA“
în Sibiiu.

Aceste scrisurĭ fonciare notate la bursa din Budapesta aducŭ 5% interese și oferŭ **siguranța cea mai mare,** fiindŭ ele asigurate:

1. Prin hipotecă mai mare ca **întreită**, care adecă întrece siguranța pupilară usitată.

2. Prin unŭ fondŭ specialŭ de garanțiă prescrisŭ prin lege de **fl. 200,000** elocate în efecte publice sigure.

3. Prin tótă **cealaltă** avere a institutului.

Cuponii de interese se plătescŭ fără de nicĭ o subtragere, la semestru, în 1 Ianuarie și 1 Iulie la cassa institutului în Sibiiu, la subscrisa filială în Brașovŭ și la „Banca comercială ungară“ în Budapesta. La cerere pe scrisurile fonciare se dau împrumuturĭ până la 90% a valórei lorŭ de cursŭ pre lângă $5\frac{1}{2}$ % pe anŭ.

Scrisurile fonciare se rescumpĕră în valórea lorŭ nominală celŭ mult în 30 anĭ, prin tragere la sorțĭ în totŭ anulŭ. Ele se află de vêndare în cursulŭ dilei de fl. 98.50 la

Filiala din Brașovŭ
a „ALBINEI“, institutŭ de creditŭ și de economii.

Oarele de birou suntŭ dela 8 a. m. până la 2 p. m.

Publicațiune!

91,8—8

Se dă în arêndă
MOȘIA „METELEU“

din Județulŭ Buzeu în România pe **9 anĭ,** adecă dela **23 Aprile 1889** până la **23 Aprile 1898** prin licitațiune, care se va ține în **24 Iuliu 1888** stilŭ vechiu, deodată și la Brașovŭ în Casa Comitetului parochialŭ alŭ Bisericei române ort. res. dela St. Nicolae și la Buzeu în România în „Hotelulŭ Moldavia.“

Condițiunile de arêndare se află: în Brașovŭ la Epitropia Bisericei „St. Nicolae“, în Buzeu la Domnii: Frații Stoicescu, Ioane Jarnea comercianțĭ și Vasile H. Stinghe amploiatŭ; în Bucurescĭ la Domnii C. Steriu și C. Pascu Case de schimbŭ; în Ploeștĭ la Domnii Frații Stănescu comercianțĭ; în Mizil la Domnii Vasilie et St. Pittis comercianțĭ; în Brăila la Domnulŭ Const. Molundacŭ comerciantŭ. —

Brașovŭ, 18 Maiu 1888 st. v.

Comitetulŭ Parochialŭ
alŭ Bisericei române ort. rĕs. dela St. Nicolae
în Brașovŭ.

TIPOGRAFIA A. MUREȘIANU,
BRAȘOVŬ,
PIAȚA MARE Nr. 22,

înființată cu începerea anului acestuia, provĕdută cu cele mai nouĕ mijlóce tehnice și asortată cu cele mai moderne tipurĭ,

primesce și efectueză totŭ felulŭ de lucrărĭ tipografice, precum:

Opurĭ și broșure, statute, foi periodice, imprimate artistice în aurŭ, argintŭ și colorĭ, tabele, etichete de totŭ feliulŭ și esecutat elegantŭ.

Pentru comercianțĭ: **adrese pe scrisorĭ, facture, liste cu prețurĭ curente, avisurĭ, recomandațiunĭ, cerculare ș. a.**

Programe elegante, bilete de visită, bilete de logodnă și de nuntă, după dorință și în colore.

Dispunêndŭ de mașinĭ perfecționate și de isvóre eftine pentru procurarea hârtiei, stabilimentulŭ nostru tipograficŭ este în posițiune a eseuta orĭ-ce comandă în modulŭ celŭ mai esactŭ și esteticŭ precum și cu prețurile cele mai moderate.

Comandele eventuale se primescŭ **în biuroulŭ tipografiei, Brașovŭ, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I,** cătră stradă. Comandele din afară rugămŭ a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ.